

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. IV. Vtrum hæc scientia in Christo fuerit maior scientiâ Angelorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

notitia sensitiua potuerit interdum antecedere cum dependentia ipsius intellectus ab illa (id enim magnam diceret imperfectionem in scientia infusa derogantem eius dignitati) sed solum quod Christus ea qua per scientiam infusam cognoscebat potuerit concomitanter vel consequenter inferiori quodam modo per phantasiam cognoscere, quod dignitati scientie infusae nulla ratione repugnat.

24.

Contrariū
sentit Du-
rand, sed
refellitur.

Species fi-
dei deser-
uientes hau-
riontur a
sensibilibus
non item
scientie in-
fusa.

Contra hanc conclusionem communiter à doctores receptam sentit Dur. dist. 14. q. 3. quia naturale est homini intelligere per conuersionem ad phantasmata; Verum id nihil probat, quia hæc scientia non est naturalis, nec exercetur per species sumptas à rebus sensibilibus, sed per infusas; unde potest etiam viator per illam cognoscere res sine concursu phantasmatum. Aliter dicendum de fide, cuius actus naturaliter non fit sine phantasmate, cum species illi deseruientes hauriantur à sensibilibus.

ARTICVLVS III.

Utrum hæc scientia fuerit collatiua.

25.

Resp. dua-
bus conclu-
sionibus.

RESPONDET duabus conclusionibus. Prior est; non fuit per discursum & collationem acquisita.

Matth. 17.

26.

Non fuisse
per discursum
acqui-
sitam, prob.

Posterior; quantum ad usum, poterat esse discursiua & collatiua; nam poterat vnum ex alio concludere si volebat; sicut Matth. 17. cum Christus quæsisset ex Petro à quibus reges tributum acciperent, à filiis suis, an ab alienis, respondente Petro; *ab alienis*; concludit, *ergo liberi sunt filij*.

Notandum priorem conclusionem esse certam, 1. quia quicquid sit scientia infusa, siue inquam sit habitus propriè dictus, siue solum species, fuit à Deo infusa.

2. Si fuisset discursu comparata, saltem secundum connaturalem rerum conditionem Christus non potuisset illam uti statim à sua conceptione; cum sine maximo miraculo in eo statu non potuerit uti discursu; & tam subito innumera cognoscere, & proinde non potuisset exercere actus virtutum quæ per huiusmodi scientiam dirigebantur.

3. Communissimà doctorum sententià habitus supernaturales non possunt esse à causa creata tanquam à causa principali; idemque videtur dicendum de speciebus per se infusis. siue ergo scientia infusa sit habitus propriè dictus, siue species, dicendum illam nec discursu comparatam nec verò per discursum potuisse comparari.

27.

Constat
Christum
non neces-
sario dis-
currisse in
usu huius
scientie.

Quoad 2. conclusionem notandum etiam satis conuenire Christum in usu scientie infusae non necessariò discurrisse, cum ad discursum non tantum requiratur ut plura distinctis actibus cognoscantur, sed etiam necesse sit ut vna intellectio ex alia deducatur; constat autem Christum per scientiam infusam cognouisse tam substantias separatas quam alia simplici intuitu, siue dicamus quod multa vno actu cognouerit, siue actibus distinctis; nam vnus actus non se habuit respectu alterius per modum causae, ita ut vnus actus ex alio deduceretur, & vnum ex alio intelligeretur.

Confirm. Christus per scientiam infusam non est versatus circa obiectum illius inferiori modo quàm Angeli versentur circa res naturales, quas tamē cognoscunt sine discursu. unde licet aliqui nō impro-

babilitate censcant Angelos uti discursu circa quadam supernaturalia, non efficitur Christum pariter debere uti, cum etiam qualibet supernaturalia creata per hanc scientiam intuitiue cognosceret cum existerent. His communiter receptis

Controuersia esse potest num in exercitio huius scientie potuerit uti discursu. & quidem S. Th. hæc videtur affirmare, quod etiam sentit Medina hic. Durand. dist. 14. quæst. 3. Lorca disp. 51. membro 2.

Sed probabilius videtur quod non potuerit uti ut censent Suarez disp. 28. sect. 2. Valquez disp. 52. cap. 3. num. 18. & sequentibus, & alij, quorum sententiam censet probabilem Med. & patet etiam dictis; Christus per hanc scientiam clare videbat res ipsas ut in se sunt, & intuitiue cognoscebat quidditates per proprium conceptum; igitur nihil illi poterat esse notum per aliud quasi ex alio deduceretur. Futura per reuelationem simplici actu cognoscebat. Imò ex dictis potest colligi quod per hanc scientiam res absque compositione vel diuisione cognosceret.

Nec obstat locus Matth. 17. citatus, ubi Christus videtur usus discursu & vnum ex altero collegisse, non enim idcirco censendus est interius usus discursu quod exterius per modum illationis explicauerit rem de qua erat quæstio: quemadmodum non sequitur quod Deus discurret, si hominibus loquens & eorum captui se accommodans utatur particulâ illatiuâ.

ARTICVLVS IV.

Utrum hæc scientia in Christo fuerit maior scientiâ Angelorum?

COMPARAT hanc scientiam Christi per se infusam cum scientia naturali Angelorum, respondetque duabus conclusionibus.

Prior est: scientia infusa quantum ad id quod tenet ex parte Dei influentis est maior & perfectior scientiâ Angelorum, quia & ad plura obiecta se extendit, & illam certitudine superat. Prius patet: Angelus per naturalem scientiam solum potest nosse entia naturalia, supernaturalia verò non potest attingere; Christus verò per scientiam infusam cognoscit non tantum naturalia, sed etiam supernaturalia, ut ex dictis patet. Posterius etiam patet, quia res per hanc scientiam utpote supernaturalem & longè excellentiorem participationem diuinæ scientie longè clariùs & perfectiùs penetratur quam per virtutem naturalem intellectus Angelici.

Posterior conclusio est, quantum est ex parte subiecti hæc scientia est infra scientiam Angelicam, quia est in anima cui est naturale cognoscere per conuersionem ad phantasmata & per discursum.

Verum hæc conclusio non caret difficultate, quamuis enim sit naturale animæ mortali corpori vnite cognoscere dependenter à phantasmatibus, non sequitur quod ab eis dependeat in usu cuiuslibet notitiæ; nam etiam S. Thom. art. 2. docet quod anima per hanc scientiam possit cognoscere non conuertendo se ad phantasmata; similiter quod non necessariò sit via discursu in exercitio huius scientie, igitur ex illis capitibus scientia animæ Christi non est dicenda inferior scientiâ angelicâ ex parte subiecti. Adde quod non solum

28.

D. Tho. vi-
detur affir-
mare po-
tuisse uti
discursu.
Idea. Dur.
Lorca.
Negatiua
ab Auctore
præferunt.
Suarez.
Vasq.

Coroll.

Obiectum
occurrit.

29.

Sensus an-
gelicus
D. Tho.
Resp. 1.

Scientia in-
fusa est lo-
gè excel-
lentior par-
ticipatio
diuinæ scien-
tiæ, quam
scientia
angelica.

Resp. 2.
30.

Conclusio
D. Thom.
videtur dis-
filiis.

non necessario Christi anima se conuerterit ad phantasmata in exercitio huius scientia, sed quod ne quidem se potuerit conuertere, vt patet ex dictis.

ARTICVLVS V.

Utrum hac scientia fuerit habitualis?

AFFIRMAT.

Solum vult in genere docere quod scientia infusa in Christo fuerit per modum habitus, & non solum per modum actus & transeuntis; non autem vult determinare an fuerit habitus strictè sumptus, vel solum species, &c. quod in sequentibus erit inuestigandum.

ARTICVLVS VI.

Utrum hac scientia fuerit distincta per diuersos habitus?

AFFIRMAT.

probat ex eo quod sit connaturale animæ recipere species minus vniuersales quam sint species Angelicæ.

DVBIVM I.

De conditione specierum quæ deseruiunt scientiæ infusæ.

SUPPONO

ex communi theologorum sententia ad vniuersalem scientiam infusam requiri species, non solum pro notitiarum abstractiua, sed etiam pro intuitiua, cum quando obiectum non est coniunctum potentia cognitiua secundum suum esse reale, communi sententia ad hoc vt cognoscatur debeat ei coniungi saltem mediante specie tanquam sui vicaria, & quæ saltem mediante concurrat ad sui notitiam.

Species huius scientiæ deseruientes sunt supernaturales seu ordinis supernaturalis. & quidem iuxta sententiam eorum qui nullum alium habitum scientiæ infusæ ponunt præter huiusmodi species, id necessario est dicendum, suppono enim actum scientiæ infusæ esse verè in sua entitate supernaturalem; quo supposito;

Prob. 1. iuxta illam sententiam nullum aliud inuenitur principium creatum supernaturale istius actus præter species; ergo ille necessario ponenda sunt supernaturales etiam in sua entitate, cum conformiter naturis rerum talis actus natus sit producta causa creata eiusdem secum ordinis.

Conf. omnes alij actus supernaturales tam intellectus quam voluntatis possunt habere principium creatum eiusdem secum ordinis, etiam ipsa clara Dei visio, quæ est actus maximè supernaturalis, & maximè sublimis.

Prob. vterius, etià concesso habitu scientiæ infusæ distincto ab huiusmodi speciebus; & quidem quoad obiecta supernaturalia non potest vilo modo negari, quia species ordinis naturalis nullo modo sunt apte ad clarè & quidditatiuè representandam rem supernaturalem. 2. etiam prob. quoad alia obiecta, quemadmodum potest dari actus vitalis circa res naturales, qui tamen in substantia

fit supernaturalis, potest etiam dari habitus inclinandus ad huiusmodi notitiam; ita non videtur negandum quin possit dari species supernaturalis; si possit dari, conuenientius est dari; ergo dicendum est species deseruientes scientiæ infusæ etiam respectu obiectorum naturalium esse supernaturales.

Conf. conuenientius est vt illæ sint eiusdem ordinis cum lumine, cui ex sua naturali conditione possunt deseruire.

Prob. 3. in genere; species deseruientes scientiæ infusæ in suo ordine non minus eleuant potentiam ad actum supernaturalem, quam habitus. Igitur sunt supernaturales seu superioris ordinis.

Conf. si intellectui instructo huiusmodi speciebus, non tamen instructo habitu supernaturali scientiæ infusæ, Deus præberet concursus illis speciebus proportionatum, actus esset supernaturalis; ergo signum est quod in sua entitate sint superioris ordinis.

Circa illas species difficultas est de earum vniuersalitate in representando, an scilicet sint vniuersaliores in representando quam species Angelicæ.

Marfilus in 3. q. 10. art. 2. concl. 2. ad 4. principale, putat animæ Christi vnicam speciem vniuersalissimam fuisse infusam; quæ scilicet huic scientiæ deseruiret, & per quam representarentur omnia quæ sub hanc speciem cadunt; eò quod hæc sit magna perfectio, quam non repugnat dari. & quamuis vtatur nomine habitus, non tamen videtur aliud velle designare quam speciem infusam.

S. Thom. art. 6. in corpore & responsione ad 3. censet esse plures & minus vniuersales quam sint species Angelicæ, cui cõsentit Med. ibi. Ratio est, quod sit connaturalis animæ humanæ recipere huiusmodi species minus vniuersales.

Plerique alij censent fuisse quidem plures; vniuersaliores tamen quam sint Angelicæ, quæ sententia videtur probabilior.

Et quidem licet sententia Marfilij non videatur posse aperte conuinci falsitatis & contradictionis, quia tamen non debet concedi animæ Christi quidquid non implicat contradictionem, & ex altera parte est difficile dare vnā speciē per quam intelligantur spiritalia & materialia, naturalia & supernaturalia, omnes substantiæ & accidentia; ideo verius est plures species animæ Christi fuisse infusas. Conf. vni speciei intelligibili connaturaliter potest vnus actus adæquari; atqui Christus non videtur per vnum actum cognouisse omnia quæ cadunt sub hanc scientiam.

Quod tamen sint vniuersaliores speciebus quæ Angelicæ sunt inditè ad res naturales cognoscendas, prob. Christus in alijs quæ spectant ad ordinem gratiæ Angelos superauit; sed ex dictis constat species, de quibus in præsentibus est sermo, ad illum ordinem pertinere, cum sint connaturales actui supernaturali; cui debent proportionari 1. in entitate; 2. probabiliter etiam quoad vniuersalitatem in representando.

Ex his facile solui potest ratio in contrarium allata, dicendo quod cum huiusmodi species sint ordinis supernaturalis, non necessario infundantur secundum connaturalem modum animæ & connaturalem eius capacitatem.

Prob. 3. in genere.

34.

Marfilus putat animæ Christi vnicam speciem vniuersalissimam fuisse infusam.

S. Th. censet esse plures & minus vniuersales quam sint species Angelicæ, cui cõsentit Med. ibi. Ratio est, quod sit connaturalis animæ humanæ recipere huiusmodi species minus vniuersales.

35. Sentit Auditor fuisse plures, & vniuersaliores Angelicis. Sententia Marfilij improbat.

Prob. fuisse vniuersaliores Angelicis.

Soluitur ratio D. Th.